

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
1.Mf.31.070/2025/5.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a felperesi képviselő ügyvéd (felperesi képviselő címe) által képviselt **Felperes1** (cím1) **felperesnek** a Ügyvédi Iroda1 (cím5, ügyintéző: alperesi képviselő ügyvéd) által képviselt **Alperes1** (Cím2) **alperes** ellen munkabér iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 5.M.70.703/2023/31. sorszámu ítélete ellen az alperes által 32. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 (kettőszázezer) forint másodfokú perköltséget, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlája javára 69.565 (hatvankilencezer-ötszázhatvanöt) forint fellebbezési illetéket. A fellebbezési illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Ítéleti tényállás

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest 66.286.- forint elmaradt munkabér, 187.809.- forint szabadságmegváltás és ezen összegek késedelmi kamatai megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest 114.808 forint perköltség alperesnek történő megfizetésére.

[2] A határozat indokolása szerint a felperes pontosított keresetében kérte az alperes kötelezését 232.000.- forint felmondási időre járó távolléti díj, 66.286.- forint elmaradt munkabér, 187.809.- forint szabadságmegváltás és ezen összegek után járó késedelmi kamatok megfizetésére.

[3] Az elsőfokú bíróság a perköltségről rendelkező részben rögzítette, hogy a pertárgy értékét 486.095.- forintban határozta meg, 232.000.- forint felmondási időre járó távolléti díj, 66.286.- forint munkabér, 187.809.- forint szabadságmegváltás követelés összeadásával. A felperes a keresetét a perfelételi tárgyalási szakban leszállította, ugyanis a munkaviszonya jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként a keresetlevélben a munka törvénykönyvéről szóló 2012. év I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 82. § (1) bekezdése alapján előterjesztett 2.784.000.- forint összegű követelését a 9. számú beadványában az Mt. 82. § (4) bekezdése alapján bruttó 232.000.- forintra csökkentette. Ezután utalt a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (4) bekezdésében foglaltakra, melyből azt a következtetést vonta le, hogy a fél a perfelvételi tárgyalási szakban anélkül szállíthatja le a keresetét, hogy az eredeti keresete és a leszállított keresete közötti különbséget vonatkozásában pervesztesnek minősülne. Ebből következően az elsőfokú bíróság a pertárgy értékének, továbbá a részleges pernyertesség arányának meghatározása során nem a 2.784.000.- forintot, hanem a 232.000.- forintot vette figyelembe. Így a felperes pernyertességi aránya 52%-os. A pernyertesség arányára figyelemmel a felperes perköltségének 52%-ára (338.000 forint), az alperes perköltségének 48%-ára (428.400 forint) vált jogosulttá, vagyis a felek egymással szemben a perköltség megtérítésére kötelesek, ezért az elsőfokú bíróság a különbséget megfizetésére kötelezte a felperest.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[4] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes kötelezését 984.376.- forint perköltség különbséget megfizetésére.

[5] Hivatkozásképpen előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetének csak a levont munkabér megfizetésére irányuló kérelem tekintetében adott helyt, a felmondás jogellenességének megállapítására irányuló keresetet elutasította. Annak ellenére, hogy az ügyben az alperes 91.64%-ban pernyertes lett, az elsőfokú bíróság a pernyertesség arányát csak 48%-ban állapította meg, mert nem a felperes eredeti kereseti követeléséből, hanem az ellenkérelem előterjesztését követően leszállított kereseti követelésből indult ki számítása során. Az elsőfokú bíróság a tényállást is hiányosan és pontatlanul állapította meg.

[6] Az elsőfokú bíróság ítélete a pernyertesség arányának megállapítása és így a perköltség mértéke és annak viselése tekintetében megalapozatlan és téves, a Pp. 83. §-ban foglaltakkal ellentétes. Az elsőfokú bíróság a Pp. 83. § (4) bekezdését tévesen értelmezte,

emiatt a pernyertesség arányát tévesen állapította meg és a perköltség összegét is hibásan határozta meg. Az elsőfokú bíróság az ítélet tényállási részében rögzítette a felperes pontosított keresetét, ez a megállapítás azonban iratellenes. A felperes a keresetét nem pontosította, hanem azt az ellenkérelem előterjesztését követően, annak hatására megváltoztatta. A felperes kereseti követelése elmaradt jövedelem jogcímén bruttó 2.784.000.- forint volt. Az ellenkérelem hatására a felperes keresetet változtatott és kérelme e vonatkozásban a felmondási időre járó távolléti díjnak megfelelő összegre, 232.000.- forintra csökkent.

[7] Az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása során említést sem tett arról a tényről, hogy a felperes keresetére az alperes részletes ellenkérelmet terjesztett elő. A felperes keresetváltoztatásának kizárólag az ellenkérelemben kifejtett részletes alperesi előadás volt az oka, ennek ellenére azt az elsőfokú bíróság meg sem említi az ítéletében. A felperes tehát nem keresetet pontosított, hanem keresetet változtatott. Ezt a tényt csak az ítélet indokolásának a perköltség része tartalmazza.

[8] Az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a Pp. 83. § (4) bekezdését olyanként, hogy csak az érdemi tárgyalási szakban keresetet leszállító felet kell pervesztesnek tekinteni a leszállított rész tekintetében és a perfelvételi szakban keresetet leszállító felperes a leszállított kereseti követelés tekintetében nem tekintendő pervesztesnek. Ezzel szemben a Pp. ezen szabálya egy kivételt határoz meg arra az esetre, ha az érdemi tárgyalási szakban történik a keresetleszállítás. A kivétel szabály szerint nem kell pervesztesnek tekinteni a felet, ha a leszállításra azért került sor, mert az ellenfél a követelés egy részét utóbb teljesítette vagy a fél a perfelvétel lezárásáig önhibáján kívüli okból nem határozhatta meg a követelése mértékét. A pernyertesség arányát a felperes által előterjesztett eredeti kereseti követeléshez képest kell megállapítani, az eredeti követeléshez kell arányosítani a bíróság által megítélt részösszeget. Ennek oka a polgári perrendtartás kommentárja szerint, hogy így felel meg a kiegyenlítési és kártérítési elvnek, azaz aki mást indokolatlanul, alaptalanul jogalap nélkül perre kényszerít, viselni köteles a másik összes ezzel kapcsolatos költségét, és olyan helyzetbe kell hozni a perre okot nem adó másikat, mintha vele szemben jogszerűen járt volna el. Szintén a kommentár rögzíti, hogy a kereset leszállításánál a pervesztességi arányok meghatározásánál a legmagasabb igényt kell alapul venni és azt kell összevetni a döntésben szereplő összeggel.

[9] Előadta, hogy ha a felperes eredeti kereseti követelése a leszállított kereseti követelés lett volna, akkor az alperes a várható pernyertesség ellenére nem bocsátkozott volna perbe, mert nyilvánvaló lett volna, hogy nem éri meg a perre időt és energiát áldozni, inkább kifizették volna a felperes által alaptalanul követelt összeget. Mivel azonban a felperes követelése közel 3.000.000.- forint volt, ezért nem volt más választása az alperesnek, mint perbe bocsátkozni. Emiatt érvényesül a bírói gyakorlatban töretlenül az az elv, hogy a bíróság a kereseti követelésként megjelölt legmagasabb igény alapulvételével határoz a perköltség viseléséről, hiszen a feleknek a perbe bocsátkozásról ezen igény alapján kell döntenie. Súlyosan méltánytalan és téves az a jogértelmezés, amit az elsőfokú bíróság alkalmazott, mely szerint nem az eredeti, hanem a leszállított keresethez képest állapította meg a pernyertesség arányát. Különösen igaz ez ebben az esetben, amikor egyértelmű, hogy a

felperes kizárólag az ellenkérelemben foglaltak alapján változtatta meg a kereseti kérelemét és szállította le azt az eredeti követelés kevesebb mint tizedére.

[10] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Hivatkozásképpen előadta, hogy a Pp. 83. § (4) bekezdésének első fordulata generális szabálynak tekintendő, az ez alóli kivételszabályt a második fordulat tartalmazza. A rendelkezés első fordulatából egyértelműen kitűnik, hogy a kereset leszállítása esetén a leszállított rész tekintetében akkor kell pervesztesnek tekinteni a felet, ha a keresetváltoztatásra az érdemi tárgyalási szakban kerül sor. Ebből – ellenkező tételes jogi rendelkezés hiányában – egyenesen következik, hogy a perfelvételi szakban történő keresetleszállítás nem jár hasonló jogkövetkezménnyel. A Pp. 183. § (1) bekezdése alapján a perfelvételi szak rendeltetése, hogy a felek tisztázzák a jogvita kereteit. Ugyanezen szakasz (4) bekezdése szerint a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig a fél a perfelvételi nyilatkozatait – a törvény keretei között – az ellenfél hozzájárulása nélkül megváltoztathatja. A Pp. 185. § (4) bekezdése szerint a keresetváltoztatás előtti nyilatkozathoz kötődő keresetlevél előterjesztési, illetve perindítási joghatások a perfelvételt lezáró végzés meghozatalával elenyésznek. A fentiek alapján tehát a perfelvételi szakban akár többszöri keresetváltoztatásra is van mód, azt nem szankcionálja a törvény, a per tartalma - szűk körből eltekintve - a perfelvételt lezáró végzés meghozatalával rögzül, jogi álláspontja szerint a perköltség számításnál figyelembe veendő pertárgyérték is ekkor válik véglegessé. Jelen esetben azonban a keresetváltoztatásra a perfelvételi szakban, még az első tárgyalást megelőzően került sor. A keresetváltoztatást követően az elsőfokú bíróság felhívta az alperest az ellenkérelemlétesítésre. Ekként az alperesnek még az első perfelvételi tárgyalás előtt is lett volna lehetősége elismerni a követelést, amely esetben a Pp. 86. § (1) bekezdése lett volna alkalmazható. Az alperes mindkét kereseti kérelemmel szemben az eredeti ellenkérelmében, illetve a módosított ellenkérelmében is ismételten érdemi védekezést terjesztett elő. Így kétségszerűen vonható azon alperesi állítás, miszerint bármikor is bármely összegre vonatkozóan a kereseti követelés tekintetében szándékában állt volna az elismerés, bár ennek egyébként sem volt jogi jelentősége.

[11] Az alperesi perköltség számítás, így a kérelem számszakilag is téves. Az alperes a perköltség különbözet megfizetésének számításakor az alperesnek járó összeg esetén tévesen, az ÁFA-val növelt összegből vonja ki a felperes részére megfizetendő összeget, holott a különbözetet a nettó összegekből kell kiszámolni, majd az így kapott összeget kell – szükség szerint – növelni az ÁFA összegével. A nettó alperesi perköltség 892.500.- forint, ezen összeget kell arányosítani a felperes által továbbra is vitatott 91.64%-kal, ami így 817.887.- forint összeget tesz ki, ebből kell kivonni a felperesnek járó arányosított összeget, 54.340.- forintot, amely 763.547.- forint összeget tesz ki. Ezt az összeget kell megnövelni az ÁFA-val, ez összesen 969.705.- forint.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[12] A fellebbezés – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[13] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett része megfelel a jogszabályi rendelkezéseknek, ezért azt a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[14] A másodfokú bíróság a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint eljárva felülbírálati jogkörét – a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolta, így nem érintette az ítélet fellebbezéssel nem támadott rendelkezéseit.

[15] Megalapozatlanul hivatkozott arra az alperes, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan és pontatlanul állapította meg. A Pp. 346.§ (4) bekezdése előírja, hogy az indokolás a bíróság által megállapított tényeket, a feleknek a per tárgyára vonatkozó kérelmét, illetve nyilatkozatát és azok alapjának rövid ismertetését, az érdemi rendelkezés tartalmára történő utalást, továbbá a jogi indokolást tartalmazza. A felek nyilatkozatai nem képezik a tényállás részét, és azokat az ügy eldöntéséhez szükséges mértékben kell rögzíteni, az egyes kereset- és ellenkérelemváltoztatások részletes ismertetése indokolatlan. Az elsőfokú bíróság a perköltségről történő rendelkezés körében a szükséges mértékben ismertetette a felperes eredeti kereseti követelését.

[16] Alaptalan az alperes fellebbezése a perköltség felemelése tekintetében is. A Pp. 83. § (1) bekezdése szabályozza a perköltség viselés általános szabályát: e szerint törvény eltérő rendelkezése hiányában a pernyertes fél perköltségét a peresztes fél téríti meg. A (4) bekezdés szerint, ha a fél az érdemi tárgyalási szakban az önállóan elbírálható követelése összegét leszállította, a leszállított rész tekintetében peresztesnek kell tekinteni, kivéve, ha a leszállításra azért került sor, mert az ellenfél a követelés egy részét utóbb teljesítette vagy a fél a perfelvétel lezárásáig önhibáján kívüli okból nem határozhatta meg a követelése mértékét.

[17] Miként azt a Kúria is hangsúlyozta, a keresetváltoztatáshoz kapcsolódó érdemi döntés meghozatala a leszállított követelésrészhez kapcsolódik. A Pp. perköltség viselésére vonatkozó általános szabályai szerint a költségek előlegezésénél és viselésénél az ún. kiegyenlítési és kártérítési elv érvényesül, azaz a perköltséget az a fél köteles viselni, akivel szemben a bíróság megállapítja a perben állított, vitás jog fennállását, vagy éppen az, aki alaptalanul érvényesített igényt. Ezen általános szabályok szerinti alapeset, amikor a bíróság érdemi döntése nyomán (magából a rendelkező részből) a pernyertesség–peresztesesség megállapítható. Kivételszabályt jelent ugyanakkor a [...] Pp. 83. § (4) bekezdése, amely szerint, ha a fél az érdemi tárgyalási szakban az önállóan elbírálható követelése összegét leszállította, a leszállított rész tekintetében peresztesnek kell tekinteni, kivéve, ha a leszállításra azért került sor, mert az ellenfél a követelés egy részét utóbb teljesítette, vagy a fél a perfelvétel lezárásáig önhibáján kívüli okból nem határozhatta meg a követelése mértékét. A fenti szabályozás kiindulópontja az, hogy a leszállított rész tekintetében a fél alaptalanul perelt, ezért a leszállított rész tekintetében a perköltségviselés szempontjából

főszabály szerint pervesztesnek kell tekinteni. A kivételszabály azonban rögzíti azt az esetet is, amikor a követelés összegének utólagos módosítására a fél hibáján kívüli okból vagy az ellenfél per folyamatban léte alatt történő teljesítése miatt van szükség, azaz a főszabály alkalmazása méltánytalan eredményre vezetne. Ebben az esetben a felet nem lehet teljes egészében pervesztesnek tekinteni, azaz a perköltség szempontjából a pernyertesség–pervesztesség kérdését a leszállított követelés és az érdemi rendelkezés egybevetése útján kell meghatározni (BH2022. 28.). Mindezek és az alperes által hivatkozott kommentár részletek is az érdemi tárgyalási szakban történő keresetváltoztatásra vonatkoznak.

[18] A perbeli esetben azonban nem az érdemi tárgyalási szakban, hanem a perfelvételi szakban történt a keresetleszállítás, melyről a Pp. 83.§ (4) bekezdése nem rendelkezik. A Pp. külön, a 185.§-ban szabályozza a perfelvétel során történő kereset- és ellenkérelem-változtatást. A (4) bekezdésben előírja, hogy a keresetváltoztatás előtti nyilatkozathoz kötődő keresetlevél előterjesztési, illetve perindítási joghatások a perfelvételt lezáró végzés meghozatalával elenyésznek. A bírói gyakorlat szerint a perfelvételi szakban a felperes a keresetét a pervesztesség kockázata nélkül szállíthatja le; a leszállított rész tekintetében csak akkor kell pervesztesnek tekinteni, ha a követelése összegét az érdemi tárgyalási szakban csökkenti (BDT2024.4864). „A perfelvételi szak a per kontradiktórus jellegének fő színtere, a „szóváltás” időszaka. A Pp. a per e szakaszában biztosítja a feleknek a peranyag alakítását, támadási és védekezési eszközeiknek a per állása szerinti megfelelő kiegészítését, módosítását.” (Wopera Zsuzsa (szerk.): Nagykomentár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényhez). A feleknek tehát a perfelvétel lezárásáig viszonylag szabadon és az ellenfél hozzájárulása nélkül lehetősége van perfelvételi nyilatkozatot előterjesztetni, a korábbiakat változtatni, így a kereset összecsúszását a pervesztesség kockázata nélkül szállíthatta le a felperes is.

[19] Az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte és alkalmazta a jogszabályi rendelkezéseket, ezek között a Pp. 83.§ (4) bekezdését. A perbeli esetben a felperes a keresetét kizárólag a perfelvételi szakban szállította le arra az összegre, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletében elutasított. A felperes az érdemi tárgyalási szakban a keresetét nem szállította le, következésképpen őt nem lehet pervesztesnek tekinteni a leszállított rész tekintetében.

[20] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

Záró rész

[21] A sikertelenül fellebbező alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes másodfokú perköltségének megfizetésére. A másodfokú perköltség összege a felperes költségfelszámításán és a 2025. február 8-án hatályba lépett, a bírósági eljárásban

megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdésén alapul.

[22] A tárgyi költségfeljegyzési jogos perben le nem rótt fellebbezési illetéket megfizetésére a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles, annak összege az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdésén alapul, figyelemmel arra, hogy a fellebbezési pertárgyérték – a felperes hivatkozásával szemben – 869.568 forint.

[23] Tájékoztatja a másodfokú bíróság az alperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 1003200001070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell megfizetnie; megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az ítéltábla megnevezését, az ítéltábla e határozatának számát és a fizetésre kötelezésre kötelezett adóazonosító számát.

[24] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (2) bekezdése alapján eljárva tárgyaláson kívül bírálta el.

[25] Az ítélet elleni fellebbezést a Pp. 365. § (2) bekezdése kizárja.

Budapest, 2025. június 24.

dr. Vajas Sándor s.k.
a tanács elnöke

dr. Kulicity Mária s.k.
előadó bíró

dr. Bicskei Ildikó s.k.
bíró